

RETTENS KENDELSE (Femte Afdeling)
af 21. maj 1999 *

I sag T-154/98,

Asia Motor France SA under konkurs, Chemille (Frankrig), ved kurator, advokat André-François Bach,

Jean-Michel Cesbron, erhvervsdrivende under firmanavnet JMC Automobiles, Chemille (Frankrig), under konkurs ved kurator, advokat André-François Bach,

Monin automobiles SA under konkurs, Bourg-de-Péage (Frankrig), ved kurator, advokat Nicolas Grandjean,

Europe Auto Service (EAS) SA under konkurs, Livange (Luxembourg), ved kurator advokat Pierrot Schiltz,

under nærværende sag repræsenteret af advokat Jean-Claude Fourgoux, Bruxelles og Paris, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Pierrot Schiltz, 4, rue Béatrix de Bourbon,

sagsøgere,

* Processprog: fransk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved ledende juridisk konsulent Guiliano Marengo, og Loïc Guérin, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 15. juli 1998, hvorved sagsøgenes klager over kartelvirksomhed, som angaves at være i strid med EF-traktatens artikel 85 (nu artikel 81 EF), blev afvist,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.D. Cooke, og dommerne R. García-Valdecasas og P. Lindh,

justitssekretær: H. Jung,

II - 1706

afsagt følgende

Kendelse

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

- 1 Sagsøgerne drev virksomhed med import og salg i Frankrig af japanske biler, der var i fri omsætning i andre af Fællesskabets medlemsstater, såsom Belgien og Luxembourg. Sagsøgerne er nu under konkursbehandling.

- 2 En af sagsøgerne, Jean-Michel Cesbron, der anså sig for offer for en ulovlig aftale indgået mellem fem franske importører af japanske biler, nemlig Sidat Toyota France, Mazda France Motors, Honda France, Mitsubishi Sonauto og Richard Nissan SA, indgav den 18. november 1985 en klage til Kommissionen på grundlag af EF-traktatens artikel 30 (efter ændring nu artikel 28 EF) og EF-traktatens 85 (nu artikel 81 EF).

- 3 Den 29. november 1988 indgav sagsøgerne en ny klage over de samme fem importører på grundlag af traktatens artikel 85.

- 4 I denne klage gjorde sagsøgerne i det væsentlige gældende, at de fem ovennævnte importører af japanske biler over for de franske myndigheder havde påtaget sig en forpligtelse til på det franske marked ikke at sælge et antal biler, der oversteg 3% af det antal biler, der var indregistreret på det samlede franske område i løbet

af det foregående kalenderår. De nævnte importører skulle endvidere være blevet enige om at opdele denne kvote mellem sig i henhold til forud fastlagte regler under udelukkelse af de konkurrerende virksomheder, der ønskede at sælge japanske biler i Frankrig af andre mærker end dem, der solgtes af deltagerne i den påståede aftale.

- 5 Sagsøgerne gjorde i klagen endvidere gældende, at de franske myndigheder til gengæld for denne frivillige begrænsning havde lagt et betydeligt antal hindringer i vejen for den frie omsætning af biler af japansk oprindelse af andre mærker end de fem mærker, som solgtes af de importører, der var omfattet af den påståede aftale.

- 6 I henhold til artikel 11, stk. 1, i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 (EFT 1959-1962, s. 81, herefter »forordning nr. 17«), udbad Kommissionen sig ved skrivelse af 9. juni 1989 en række oplysninger fra de indklagede importører. Ved skrivelse af 20. juli 1989 pålagde Generaldirektoratet for Industri under Ministeriet for Industri og Fysisk Planlægning de nævnte importører ikke at svare på et af de spørgsmål, Kommissionen havde stillet. Denne havde ved skrivelse af 16. oktober 1989 anmodet om nogle oplysninger fra de franske myndigheder. Den 28. november 1989 svarede disse på denne anmodning om oplysninger ved i det væsentlige at anføre, at »[...] forespørgslerne vedrørende adfærd udvist af virksomhederne nævnt i Kommissionens skrivelse er, i det omfang denne adfærd er forbundet med reglerne i den af offentlige myndigheder fastsatte regulering, uden relevans i denne sammenhæng, idet virksomhederne ikke har nogen selvstændig indflydelse på forvaltningen af reguleringen«.

- 7 Da Kommissionen ikke reagerede i forhold til sagsøgerne, tilsendte disse den 24. november 1989 Kommissionen en skrivelse, hvori de opfordrede den til at tage stilling til de angivne klager. På baggrund af Kommissionens vedholdende tavshed anlagde sagsøgerne den 20. marts 1990 et passivitets- og erstatnings-søgsmaal for Domstolen. Ved kendelse af 23. maj 1990 (sag C-72/90, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 2181) afviste Domstolen passivitets-

og erstatningssøgsmålet, for så vidt det angik Kommissionens manglende indgriben over for den påståede overtrædelse af traktatens artikel 30 og henviste sagen til Retten, for så vidt den vedrørte Kommissionens manglende indgriben over for den påståede overtrædelse af traktatens artikel 85 og det heraf følgende ansvar.

- 8 I mellemtiden havde generaldirektøren for Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence i henhold til artikel 6 i Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i henhold til artikel 19, stk. 1 og 2, i Rådets forordning nr. 17 (EFT 1963-1964, s. 42, herefter »forordning nr. 99/63«) ved skrivelse af 8. maj 1990 meddelt sagsøgerne, at Kommissionen havde til hensigt ikke at tage deres klage til følge og havde opfordret dem til at fremkomme med deres eventuelle bemærkninger i denne forbindelse. Den 29. juni 1990 tilsendte sagsøgerne Kommissionen deres bemærkninger, hvori de på ny gjorde gældende, at deres klager var begrundede.
- 9 Ved dom af 18. september 1992 (sag T-28/90, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2285, herefter »Asia Motor France I-dommen«) bestemte Retten herefter, at det var ufornuddent at tage stilling til stævningens påstande, for så vidt disse støttedes på traktatens artikel 175 (nu artikel 232 EF). Herudover afviste Retten sagsøgernes erstatningspåstande.
- 10 Den 5. juni 1990 indgav virksomheden Somaco ligeledes en klage til Kommissionen over handlinger foretaget af virksomhederne CCIE, SIGAM, SAVA, SIDA og Auto GM, der alle har sæde i Lamentin (Martinique), og som er forhandlere af henholdsvis mærkerne Toyota, Nissan, Mazda, Honda og Mitsubishi og importerer disse mærker til øen. Denne klage, der støttedes på traktatens artikel 30 og 85, vedrørte ligeledes den franske forvaltnings handlemåde, idet

denne skulle have tilsigtet at forhindre klagerens parallelimport af køretøjer af visse japanske mærker og af køretøjer af det koreanske mærke Hyundai.

- 11 Ved skrivelse af 9. august 1990, der henviste til skrivelse af 8. maj 1990 til de øvrige sagsøgere, meddelte Kommissionen Somaco, at den ikke havde til hensigt at tage virksomhedens klage til følge, og opfordrede den i overensstemmelse med reglerne i artikel 6 i forordning nr. 99/93 til at fremkomme med sine bemærkninger. Ved skrivelse af 28. september 1990 gjorde Somaco på ny gældende, at klagen var begrundet.

- 12 I skrivelse af 5. december 1991 meddelte Kommissionen sagsøgerne og Somaco, at den afviste de klager, der var indgivet den 18. november 1985, den 29. november 1988 og den 5. juni 1990.

- 13 Denne afvisning havde to begrundelser. Ifølge den første begrundelse var de fem indklagede importørers handlinger en integrerende del af de franske offentlige myndigheders politik vedrørende import af japanske biler til Frankrig. Inden for rammerne af denne politik fastsatte de offentlige myndigheder ikke alene det totale antal biler, der kunne indføres til Frankrig hvert år, men også den måde, hvorpå bilerne blev fordelt. Ifølge den anden begrundelse var der ikke nogen forbindelse mellem sagsøgernes interesse og den påståede overtrædelse, idet en eventuel anvendelse af artikel 85 ikke kunne antages at ville afhjælpe situationen for dem.

- 14 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 4. februar 1992 anlagde sagsøgerne og Somaco et annullationssøgsmål til prøvelse af den nævnte beslutning af 5. december 1991.

- 15 Ved dom af 29. juni 1993 (sag T-7/92, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 669, herefter »Asia Motor France II-dommen«) annullerede Retten beslutningen af 5. december 1991, for så vidt den vedrørte traktatens artikel 85, under hensyn til for det første, at den første begrundelse for afvisningen hvilede på en faktisk og retlig vildfarelse med hensyn til de forhold, som Kommissionen skulle bedømme, og for det andet, at den anden begrundelse var behæftet med en retlig mangel.
- 16 Retten udtalte bl.a. i denne dom, at beslutningen af 5. december 1991, hvorved klagerne afvistes under henvisning til, at de indklagede virksomheder ikke havde nogen selvstændighed eller »handlefrihed«, selv om dette var i strid med de præcise og omfattende bevisdata, som klagerne forelagde til Kommissionens bedømmelse, var behæftet med en åbenbar faktisk vildfarelse, hvilket førte Kommissionen til med urette at anvende traktatens artikel 85 på de indklagede virksomheders adfærd.
- 17 Som følge af denne dom fremsatte Kommissionen den 25. august 1993 til de franske myndigheder og de forhandlere i Martinique, som Somaco's klage af 5. juni 1990 var rettet imod, begæring om oplysninger i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 17.
- 18 Forhandlerne i Martinique besvarede Kommissionens begæring om oplysninger i løbet af oktober 1993. Fire forhandlere fremsendte til støtte for deres forklaringer kopier af dokumenter, som efter deres opfattelse viste, at de importkvoter, der var fastsat for bilmærkerne, var blevet fordelt af myndighederne og ikke ved en aftale mellem forhandlerne selv.
- 19 De franske myndigheder besvarede begæringen om oplysninger ved skrivelse af 11. november 1993.

- 20 Den 19. oktober 1993 fremsendte sagsøgerne og Somaco en opfordring til at handle i henhold til EF-traktatens artikel 175 til Kommissionen.
- 21 Den 10. januar 1994 fremsendte Kommissionen en meddelelse til sagsøgerne og Somaco i henhold til artikel 6 i forordning nr. 99/63. Den fremsendte ligeledes kopi af svarene på begæringerne om oplysninger og gav sagsøgerne adgang til at undersøge de dokumentbeviser, den havde fået forelagt. Ved skrivelse af 9. marts 1994 fremsendte sagsøgerne og Somaco deres bemærkninger.
- 22 Den 2. august 1994 fremsendte sagsøgerne en ny opfordring til Kommissionen om at handle.
- 23 Ved skrivelse af 13. oktober 1994 meddelte Kommissionen sagsøgerne og Somaco, at den afviste deres klager. I denne beslutning gentoges blot den første begrundelse for den afvisning, der er meddelt ved afgørelsen af 5. december 1991.
- 24 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 12. december 1994 anlagde sagsøgerne og Somaco et søgsmål om passivitet, annullation og erstatning. Dette søgsmål mod Kommissionen var til prøvelse af dennes beslutning af 13. oktober 1994.
- 25 Ved dom af 18. september 1996 (sag T-387/94, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 961, herefter »Asia Motor France III-dommen«) afviste Retten de af sagsøgerne og Somaco nedlagte passivitets- og erstatningspåstande. Til gengæld annullerede Retten Kommissionens beslutning af 13. oktober 1994 for så vidt angår afvisningen af klagerne af 18. november 1986 og

29. november 1989. Retten udtalte, at Kommissionen havde udøvet et åbenbart urigtigt skøn ved på grundlag af de oplysninger, den havde til rådighed, at antage, at adfærden hos de godkendte importører i det franske hovedland var uselvstændig i en sådan grad, at den af denne grund faldt uden for EF-traktatens artikel 85, stk. 1. Retten nåede frem til denne konklusion efter at have fastslået, at Kommissionen havde baseret sin beslutning om de nævnte klager på de samme forhold som dem, den havde lagt til grund for sin beslutning af 5. december 1991 til støtte for konklusionen om, at de pågældende erhvervsdrivende ikke havde nogen autonomi eller »handlefrihed«. Den fandt, at beslutningen af 13. oktober 1994 i mangel af nye oplysninger om importordningen anvendt i det franske hovedland ikke hvilede på objektive, relevante og samstemmende indicier, som viste, at de franske myndigheder ensidigt havde udøvet et uimodståeligt pres over for de pågældende virksomheder, for at de skulle udvise den adfærd, hvorover der var klaget.

- 26 På grundlag af dommen fremsendte Kommissionen den 7. maj 1997 nye begæringer om oplysninger til de fem pågældende importører i det franske hovedland i henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 17.
- 27 Efter at have modtaget besvarelse af disse begæringer om oplysninger fremsendte Kommissionen den 7. oktober 1997 en meddelelse til sagsøgerne i henhold til artikel 6 i forordning nr. 99/63. Ved skrivelse af 5. december 1997 fremkom sagsøgerne med deres bemærkninger til denne meddelelse.
- 28 Ved skrivelse af 16. juli 1998 fremsendte Kommissionen en beslutning til sagsøgerne, hvorved deres klager på ny blev afvist (herefter »den omtvistede beslutning«). Ifølge Kommissionen bekræfter de svar, den har modtaget på grundlag af begæringerne om oplysninger dateret den 7. maj 1997, at de offentlige franske myndigheder ensidigt fastsatte den måde, hvorpå der skete fordeling af den samlede kvote på 3% mellem de fem pågældende importører, og at de pålagde disse at overholde deres respektive del af kvoten. Det pres, de

franske myndigheder havde udøvet, var rettet mod hver af importørerne individuelt og ikke mod disse samlet. Ifølge Kommissionen var der under alle omstændigheder ingen fællesskabsinteresse, der kunne berettige et nyt indgreb fra Kommissionens side.

29 Sagsøgerne anlagde herefter denne sag ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 23. september 1998.

30 Stævningen er inddelt i fem dele.

31 Stævningens første del, der bærer overskriften »Sagens genstand«, indeholder hovedsageligt en gennemgang af Domstolens praksis om medlemsstaternes forpligtelser til at respektere den effektive virkning af bestemmelserne i EF-traktatens artikel 85 og 86.

32 Den anden del, der bærer overskriften »Beslutning af 15./16. juli 1998, som påstås annulleret«, indeholder de væsentligste begrundelser fra meddelelsen af 7. oktober 1997 og nogle bemærkninger om disse samt en ordret gengivelse af sagsøgernes bemærkninger af 5. december 1997. I slutningen af den anden del præciseres det, at »de bemærkninger, der er afvist af Kommissionen, udgør sagsøgernes argumentationsgrundlag«.

33 Stævningens tredje del, der bærer overskriften »Rettens og Domstolens tidligere afgørelser i sagen«, indeholder en kort gennemgang af de afgørelser, der er afsagt før denne sag. Der er som bilag vedlagt kopi af Asia Motor France I-dommen,

Asia Motor France II-dommen og Asia Motor France III-dommen samt kendelsen i sagen Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen.

- 34 I den fjerde del, der bærer overskriften »Dommen afsagt den 18. september 1996 af Retten i Første Instans«, indeholder stævningen en gengivelse af Rettens væsentligste konklusioner vedrørende klagerne af 18. november 1985 og 29. november 1988. Det præciseres på ny i slutningen af den fjerde del, at sagsøgernes bemærkninger af 5. december 1997 »udgør grundlaget for nærværende søgsmål og sammenfatter de anbringender, der er påberåbt for Retten til støtte for annullationspåstanden«.
- 35 Den femte del, der bærer overskriften »Anbringender om annullation«, har følgende ordlyd:

»Idet Kommissionen har nægtet at tage hensyn til de afgørelser, Retten har truffet i sine tidligere domme, og de retningslinjer, som er givet den for en ny behandling af sagen på grundlag af objektive, relevante og samstemmende indicier, der skal indhentes, og for at den kan træffe en afgørelse, der er i overensstemmelse med fællesskabsretten, må beslutningen annulleres, eftersom Kommissionen har sat sig for ikke at finde indicier, som ville gå den imod.

Man finder på ny de samme fejl i bedømmelsen af de faktiske forhold og retsreglerne, den samme overtrædelse af traktaten, som om Kommissionen bevidst havde lagt sig fast på et forkert spor fra starten og ikke kunne forestille sig nogen anden løsning end at gå i samme retning, dvs. at fastholde fejlen.

Den regner utvivlsomt med, at sagsøgerne, som er ruinerede som følge af dens politik, er i pengemangel og således må ende med at opgive deres rettigheder.

Det er chokerende at se en institution som Kommissionen, der i dag — uden at fortrække en mine — anfører, at den omstændighed, at klagen er indgivet for længe siden (13 år), dvs. den tid, processen har været, medfører, at der ikke længere er nogen interesse i at beskytte rettighederne for de ramte virksomheder — europæiske borgere — når det er Kommissionen, der er ansvarlig for processens usædvanligt lange varighed, som skyldes dens ulovlige beslutninger.

Fornuft og rimelighed ville indebære, at der for 13 år siden var blevet fremsendt en meddelelse af klagepunkter til medlemmerne af kartellet og deres sammenlutning. Kartellet var allerede dengang tilstrækkeligt bevist. Det ville have påhvilet de indklagede virksomheder at godtgøre under forhandlingerne, at ordningen, der er betegnet som selvbegrænsning, der blev foretaget af dem mod modydelse (herunder udelukkelse af japanske konkurrenter), ikke udgjorde et forretningsmæssigt valg, men skyldtes et uimodståeligt pres fra den franske stat, der kunne medføre væsentlige tab for dem.

Kommissionen har ikke været i stand til i løbet af 13 år at samle beviser for et sådant uimodståeligt pres.

Det er under disse omstændigheder, at sagsøgerne helt enkelt påstår beslutningen af 15./16. juli 1998 annulleret, idet de forbeholder sig at kræve erstatning for Kommissionens handlinger.«

- 36 Kommissionen har ved særskilt dokument den 29. oktober 1998 nedlagt afvisningspåstand. Den har nedlagt følgende påstande:

— Afvisning.

— Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

37 Den 30. december 1998 har sagsøgerne fremsat deres bemærkninger til afvisningspåstanden og har herunder nedlagt følgende påstande:

— Afvisningspåstanden tages ikke til følge.

— Kommissionen tilpligtes at betales sagens omkostninger for så vidt angår denne del af sagen.

Formaliteten

38 Ifølge procesreglementets artikel 114 gælder det, at ønsker en part, at Retten skal tage stilling til, om sagen bør afvises, uden at indlede behandlingen af sagens realitet, skal begæring herom indgives i et særskilt dokument. Retten kan træffe afgørelse om ikke at indlede den mundtlige forhandling og at træffe afgørelse ved begrundet kendelse. Retten finder, at den har tilstrækkelige oplysninger på grundlag af sagens akter, og at der ikke er anledning til at indlede en mundtlig forhandling.

Parternes argumenter

39 Kommissionen har anført, at ifølge artikel 19, stk. 1, i EF-statutten for Domstolen, og procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c), skal stævningen indeholde »søgsmålets genstand og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene«.

- 40 Kommissionen har gjort gældende, at stævningen i sagen hverken indeholder retlige anbringender eller argumenter til støtte for sagsøgernes påstande, og at stævningen derfor ikke opfylder kravene i de nævnte bestemmelser.
- 41 Kommissionen har præciseret, at den henvisning, sagsøgerne har foretaget til deres bemærkninger af 5. december 1997 — »selv om henvisningen, ud fra et formelt synspunkt, kunne supplere, når der ikke er anført anbringender i stævningen« — heller ikke gør det muligt at identificere de kritikpunkter, der er fremsat over for den omtvistede beslutning. Den har tilføjet, at disse bemærkninger under alle omstændigheder er uden relevans, eftersom de blev fremsat forud for den omtvistede beslutning, og at de som følge heraf ikke kan tages i betragtning.
- 42 Til støtte for sine anbringender har Kommissionen anført, at selv om Fællesskabets retsinstanser har fastslået, at fremstillingen af søgsmålsgrundene i stævningen ikke nødvendigvis skal følge terminologien og opregningen i procesreglementet, og fremstillingen af søgsmålsgrundene ved deres indhold i højere grad end ved deres retlige betegnelse kan være tilstrækkelig, er forudsætningen herfor dog, at disse søgsmålsgrunde tilstrækkeligt klart fremgår af stævningen (Domstolens dom af 15.12.1961, sag 19/60, Fives Lille Cail m.fl. mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 269, org. ref.: Rec. s. 561, og Rettens kendelse af 28.4.1993, sag T-85/92, De Hoe mod Kommissionen, Sml. II, s. 523). Kommissionen har tilføjet, at Fællesskabets retsinstanser i de samme sager har fastslået, at en rent abstrakt opregning af søgsmålsgrundene i stævningen ikke opfylder kravene i EF-statutten og procesreglementet. Efter fast retspraksis skal en søgsmålsgrund være angivet så klart og præcist, at Retten får mulighed for at gennemføre den retslige prøvelse og sagsøgte for at tilrettelægge sit forsvar. Det er derfor nødvendigt, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, om end kortfattet, men dog konsekvent og forståeligt, fremgår af selve stævningen (kendelsen i sagen De Hoe mod Kommissionen og Rettens dom af 7.11.1997, sag T-84/96, Cipeke mod Kommissionen, Sml. II, s. 2081).
- 43 Kommissionen har endvidere påberåbt sig Rettens praksis, hvorefter der, selv om stævningens indhold på særlige punkter kan støttes og udbygges ved henvisninger til afsnit i dokumenter, der vedlægges som bilag til den, ikke ved en generel henvisning til andre dokumenter, herunder også dokumenter, der figurerer som

bilag til stævningen, kan rådes bod på en undladelse af at anføre afgørende dele af den retlige argumentation, der skal være indeholdt i stævningen. Kommissionen har bemærket, at Retten ikke kan sætte sit eget skøn i stedet for sagsøgerens og forsøge ved hjælp af bilagene at klarlægge, hvilke anbringender der kan antages at udgøre grundlaget for søgsmålet, idet bilagene alene skal fungere som bevismateriale og et middel til sagens oplysning (dommen i sagen Cipeke mod Kommissionen, kendelsen i sagen De Hoe mod Kommissionen og Rettens kendelse af 29.11.1993 i sag T-56/92, Koelman mod Kommissionen, Sml. II, s. 1267). Kommissionen har bemærket, at Retten i kendelsen i sagen De Hoe mod Kommissionen ligeledes har præciseret, at kravene ifølge statuttens for Domstolen og procesreglementet heller er ikke opfyldt derved, at klagen i sin helhed er optaget i stævningen.

44 Kommissionen har endvidere til støtte for sine anbringender gjort gældende, at Domstolen til stadighed har afvist stævninger indleveret i medfør af EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF), som ikke præcist angiver de klagepunkter, som Domstolen skal tage stilling til, samt, i alt fald kort, angiver de retlige og faktiske forhold, som klagepunkterne støttes på, idet disse kun er angivet ved en henvisning til de i åbningskrivelsen og den begrundede udtalelse anførte grunde (Domstolens dom af 13.12.1990, sag C-347/88, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 4747, af 13.3.1992, sag C-43/90, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 1909, og af 23.10.1997, sag C-375/95, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 5981). Den har tilføjet, at Domstolen også har afvist stævninger, som ikke indeholder nogen angivelse af de faktiske forhold og omstændigheder, der skulle danne grundlag for det traktatbrud, som de nationale myndigheder anklages for (Domstolens dom af 31.3.1992, sag C-52/90, Kommissionen mod Danmark, Sml. I, s. 2187).

45 Endelig har Kommissionen fremført som argument, at Domstolen har afvist appelskrifter, der ikke præcist angiver, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, og de argumenter, der særligt støtter denne påstand, men blot gentager eller nøjagtigt gengiver de anbringender og argumenter, der allerede er blevet fremført for Retten (Domstolens dom af 24.10.1996, sag C-73/95 P, Viho mod Kommissionen, Sml. I, s. 5457, og Domstolens kendelse af 26.9.1994, sag C-26/94 P, × mod Kommissionen, Sml. I, s. 4379, af 11.7.1996, sag C-148/96 P(R), Goldstein mod Kommissionen, Sml. I, s. 3883, af 17.9.1996, sag C-19/95 P, San Marco mod Kommissionen, Sml. I, s. 4435, og af 28.11.1996, sag C-293/95 P, Odigitria mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 6129).

- 46 Over for denne afvisningspåstand har sagsøgerne gjort gældende, at det er tilstrækkeligt, at stævningen gør de muligt at identificere sagsøgerens påstande, selv om den ikke nævner de bestemmelser i traktaten, sagen støttes på, eller selv om den henviser til en forkert bestemmelse og ikke overholder den almindelige sprogbrug (Domstolens dom af 16.12.1963, forenede sager 2/63-10/63, Società Industriale Acciaierie San Michele m.fl. mod Den Høje Myndighed, Sml. 1954-1964, s. 357, org. ref.: Rec. s. 661, og af 7.5.1969, sag 12/68, × mod Kommissionen, Sml. 1969, s. 27, org. ref.: Rec. s. 109). Det afgørende er, at stævningen gør det muligt at bestemme den retlige betydning af de påberåbte anbringender. Under disse omstændigheder kan stævningen med hensyn til visse af tvistens spørgsmål henvise til argumenter, der er anført i andre sager ved Fællesskabets retsinstanser (Domstolen dom af 28.4.1971, sag 4/69, Lütticke mod Kommissionen, Sml. 1971, s. 75, org. ref.: Rec. s. 325).
- 47 Sagsøgerne bestrider, at den retspraksis, Kommissionen har anført til støtte for sin afvisningspåstand, er relevant. De gør dels gældende, at Retten i kendelserne i sagerne De Hoe mod Kommissionen og Koelman mod Kommissionen og i dommen i sagen Cipeke mod Kommissionen konkluderede, at stævningerne måtte afvises, eftersom de generelt henviste til vedlagte bilag. I den foreliggende sag er der ikke foretaget nogen henvisning til bilag. Bemærkningerne af 5. december 1997 udgør en integrerende del af stævningen. Sagsøgerne gør endvidere gældende, at dommene i de to sager mellem Kommissionen og Grækenland og dommene i sagerne Kommissionen mod Danmark og Kommissionen mod Tyskland, som er påberåbt af Kommissionen, ikke kan overføres på denne sag, eftersom de vedrører traktatbrudssøgsmål. Endelig angår dommen i sagen Viho mod Kommissionen og kendelserne i sagerne × mod Kommissionen, Goldstein mod Kommissionen, San Marco mod Kommissionen og Odigitria mod Rådet og Kommissionen appelsager, som blev afvist med den begrundelse, at de blot ordret gentog de anbringender og argumenter, som allerede var blevet fremsat for Retten.
- 48 Ifølge sagsøgerne indeholder stævningen nærmere bestemt fire anbringender til støtte for påstanden om annullation af den omtvistede beslutning. Den første angår et åbenbart urigtigt skøn, det andet utilstrækkelig begrundelse, det tredje tilsidesættelse af retten til kontradiktion og det fjerde en overtrædelse af traktaten. De har præciseret, at det første og det fjerde anbringende udtrykkeligt

er påberåbt i stævningen, mens det andet og det tredje anbringende fremgår af denne »implicit, men på en tilstrækkeligt forståelig måde«.

Retten bemærkninger

- 49 I henhold til artikel 19, stk. 1, i Domstolens statut, der finder anvendelse på Retten i medfør af artikel 46, stk. 1, i samme statut, og procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c), skal stævninger indeholde sagens genstand og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene. Uafhængigt af, hvilket ordvalg der benyttes, skal denne angivelse være så klar og præcis, at sagsøgte får mulighed for at tilrettelægge sit forsvar og Retten for at gennemføre den retslige efterprøvelse. Såfremt et søgsmål efter de nævnte bestemmelser skal kunne admitteres, er det af retssikkerhedshensyn og af hensyn til en god retspleje nødvendigt, at de væsentlige faktiske og retlige omstændigheder, som søgsmålet støttes på, om end kortfattet, men dog konsekvent og forståeligt, fremgår af selve stævningen. Selv om dennes indhold på særlige punkter kan støttes og udbygges ved henvisninger til afsnit i dokumenter, der vedlægges som bilag til den, kan der ikke ved en generel henvisning til andre dokumenter, herunder også dokumenter, der figurerer som bilag til stævningen, rådes bod på en undladelse af at anføre afgørende dele af den retlige argumentation, der i medfør af de nævnte bestemmelser skal være indeholdt i stævningen (kendelse i sagen De Hoe mod Kommissionen, præmis 20).
- 50 For det første må sagsøgenes bemærkninger af 5. december 1997 fuldt ud tages i betragtning for at fastlægge, om stævningen opfylder kravene i de nævnte bestemmelser. Sagsøgerne har faktisk i stævningen gengivet hele indholdet af disse bemærkninger ved udtrykkeligt at angive, at disse udgør grundlaget for deres søgsmål (s. 10 og 14). Under disse omstændigheder kan denne inkorporering ikke sidestilles med en henvisning til et bilag eller gengivelse af et bilag, som Retten i kendelsen i sagen De Hoe mod Kommissionen fandt ikke opfyldte kravene i de nævnte bestemmelser.

- 51 Endvidere er argumentet om, at bemærkningerne ligger forud i tid for den omtvistede beslutning, uden relevans, eftersom indholdet af denne beslutning i det væsentlige er identisk med indholdet af Kommissionens meddelelse af 7. oktober 1997, som bemærkningerne havde til formål at kommentere.
- 52 Det kan for det andet konstateres, at to anbringender udtrykkeligt er påberåbt i stævningen. Sagsøgerne har dels gjort gældende, at Kommissionen har foretaget »det samme åbenbart urigtige skøn og den samme åbenbart urigtige retsanvendelse« (stævningen, s. 5 og 15), dels at der er begået »den samme overtrædelse af traktaten« (stævningen, s. 15).
- 53 Den argumentation, der er anført i stævningen til støtte for disse to anbringender, er tilstrækkeligt klar til, at Retten kan udøve sin legalitetskontrol vedrørende den omtvistede beslutning, og at sagsøgte kan fremlægge sit forsvar på en hensigtsmæssig måde (Rettens dom af 16.10.1996, sag T-378/94, Knijff mod Revisionsretten, Sml. Pers. II, s. 1341).
- 54 For så vidt angår det første anbringende fremgår det af stævningen, at sagsøgerne gør gældende, at Kommissionen — som det var tilfældet i de sager, der dannede grundlag for Asia Motor France II- og Asia Motor France III-dommene — har foretaget et åbenbart urigtigt skøn ved at finde, at adfærden hos de godkendte importører i det franske hovedland var uselvstændig i en sådan grad, at den af denne grund faldt uden for EF-traktatens artikel 85, stk. 1 (stævningen, s. 5, 6 og 16). Sagsøgerne har anført, at Retten i Asia Motor France III-dommen konstaterede, at der ikke var nogen bindende regulering i fransk ret, der havde pålagt de pågældende importører at udvise den adfærd, som var anført i klagerne. Kommissionen kunne under disse omstændigheder kun afvise klagerne under henvisning til disse importørers manglende autonomi, hvis det af objektive,

relevante og samstemmende indicier fremgik, at adfærden ensidigt var blevet pånødet dem af de nationale myndigheder gennem udøvelse af et uimodståeligt pres (stævningen, s. 6, 7, 12 og 13). Ifølge sagsøgerne kan de oplysninger, Kommissionen har indhentet i forbindelse med sine nye foranstaltninger til oplysning af sagen, ikke udgøre sådanne indicier (stævningen, s. 4, 7, 14 og 15). Disse oplysninger er ikke blevet indsamlet i forbindelse med en grundig og uvildig undersøgelse, og de har ikke været gjort til genstand for en egentlig analyse (stævningen, s. 7-10).

55 For så vidt angår det andet anbringende fremgår det af stævningen, at denne bør fortolkes således, at sagsøgerne gør gældende, at Kommissionen ikke har truffet de foranstaltninger, som en gennemførelse af Asia Motor France III-dommen indebærer, hvilket er i strid med EF-traktatens artikel 176. Sagsøgerne har ganske vist ikke udtrykkeligt nævnt denne bestemmelse. Imidlertid har Fællesskabets retsinstanser udtalt, at fremstillingen af søgsmålsgrundene i stævningen ikke nødvendigvis skal følge terminologien og opregningen i procesreglementet, og at fremstillingen af søgsmålsgrundene ved deres indhold i højere grad end ved deres retlige betegnelse kan være tilstrækkelig, såfremt disse søgsmålsgrunde tilstrækkeligt klart fremgår af stævningen (dommen i sagen Fives Lille Cail m.fl. mod Den Høje Myndighed og kendelsen i sagen De Hoe mod Kommissionen, præmis 21).

56 I henhold til det andet anbringende har sagsøgerne nærmere bestemt gjort gældende, at den omtvistede beslutning gentager de faktiske og retlige fejl, som Retten fastslog i Asia Motor France III-dommen (stævningen, s. 5, 9 og 15). Sagsøgerne har fremført to forhold til støtte for dette argument. For det første er Kommissionens nye undersøgelse, der havde til formål at indhente objektive, relevante og samstemmende oplysninger for at vise, at de franske myndigheder ensidigt udøvede et uimodståeligt pres over for de fem indklagede importører, med henblik på at de skulle udvise den adfærd, som er anført i klagerne, ikke blevet foretaget seriøst og omhyggeligt (stævningen, s. 6, 9, 10 og 15). For det andet er Kommissionen under alle omstændigheder ikke fremkommet med nogen

nye oplysninger, der kunne godtgøre, at der bestod et sådant uimodståeligt pres (stævningen, s. 8 og 14).

- 57 Stævningen indeholder ingen andre anbringender, der opfylder de krav, der er fastsat i artikel 19, stk. 1, i Domstolens statut og i procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c).
- 58 I modsætning til, hvad sagsøgerne har gjort gældende i deres indlæg om afvisningspåstanden, fremgår det ikke af stævningen, at de ligeledes har påberåbt sig et anbringende om utilstrækkelig begrundelse eller om tilsidesættelse af retten til kontradiktion.
- 59 Selv i det tilfælde, at det kunne konstateres, at stævningen indeholdt en implicit henvisning til sådanne anbringender, må det fastslås, at der ikke er fremført nogen tilstrækkelig klar argumentation til støtte for disse.
- 60 Det fremgår af det ovenstående, at det alene er anbringenderne om et åbenbart urigtigt skøn og en overtrædelse af EF-traktatens artikel 176, som Retten med føje kan træffe afgørelse om.
- 61 Sagen antages således til realitetsbehandling med denne begrænsning. Afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

Af disse grunde

bestemmer

RETTEN (Femte Afdeling)

- 1) Sagen antages til realitetsbehandling, for så vidt som den støttes på et anbringende om et åbenbart urigtigt skøn og på et anbringende om en overtrædelse af EF-traktatens artikel 176 (nu artikel 233 EF).
- 2) Sagen afvises i øvrigt.
- 3) Der fastsættes en frist for Kommissionen til at afgive svarskrift, som alene skal angå dens standpunkt vedrørende de to ovennævnte anbringender, som de fremgår af denne kendelse.
- 4) Afgørelsen af sagens omkostninger udsættes.

Således bestemt i Luxembourg den 21. maj 1999.

H. Jung

Justitssekretær

J.D. Cooke

Afdelingsformand